

Sociaal Veiligheidsplan

Basisschool Effen vindt de (sociale) veiligheid van hun leerlingen, de ouders en de medewerkers zeer belangrijk. Alle kinderen hebben recht op een onbezorgde schooltijd, die in het teken staat van ontwikkelen, ontdekken en leren. Sociale veiligheid op school is een voorwaarde hiervoor. INOS, stichting Katholiek onderwijs Breda, heeft om deze sociale veiligheid te waarborgen kaders gecreëerd en een traject opgesteld waarbinnen scholen hun sociaal veiligheidsbeleid op cyclische wijze kunnen vormgeven.

Inleiding

Wettelijk kader

Scholen krijgen door de wet 'Sociale veiligheid op school' (ook wel de 'anti-pestwet' genoemd) expliciet de taak om te zorgen voor een sociaal veilige school voor alle leerlingen, waarbij met nadruk gevraagd wordt om aandacht te besteden aan het voorkomen van pesten.

De wet 'sociale veiligheid op school' regelt drie concrete verplichtingen:

1. Het voeren van sociaal veiligheidsbeleid.
2. Het beleggen van de volgende taken bij een persoon:
  - coördineren van het beleid ten aanzien van het voorkomen van pesten
  - het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten
3. Het monitoren van de sociale veiligheid van leerlingen met een instrument dat een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen.

In dit schoolbeleidsplan worden alle wettelijke verplichtingen vertaald naar doelstellingen op schoolniveau. Het beschrijft op welke wijze de school haar sociaal veiligheidsbeleid vormgeeft, uitvoert, evalueert en bijstelt en welke rollen, taken en bevoegdheden hierbij van belang zijn. Het beleid wordt samen met de betrokkenen (leraren, leerlingen, medezeggenschapsraad) binnen de school gevormd en betreft een samenhangende set van maatregelen zowel gericht op preventie als op het afhandelen van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school. Het beleid dient stevig verankerd te zijn in de dagelijkse praktijk van de school. Indien blijkt dat de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen vraagt om bijstelling van het beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten, dan onderneemt de school hiertoe actie.

Uitgangspunten INOS

INOS hanteert met betrekking tot de sociale veiligheid de volgende uitgangspunten:

- INOS wil aan kinderen, medewerkers, ouders en alle andere bij de scholen betrokken personen een sociaal veilige omgeving bieden.
- INOS borgt de Sociale veiligheid door op de INOS scholen op het volgende toe te zien:
  - De school heeft schoolregels.
  - De school heeft een pestprotocol. Dit protocol wordt tweejaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
  - De schoolleider of degene die hij/zij daarvoor aanwijst is de coördinator van het sociaal veiligheidsbeleid.
  - De coördinator sociale veiligheid is aanspreekpunt in het kader van het voorkomen van pesten.
  - De school meet jaarlijks de sociale veiligheid en het sociale welbevinden van de leerlingen, evalueert de resultaten van deze meting en stelt een plan van aanpak op.

- INOS biedt scholen kaders in de vorm van protocollen op stichtingsniveau. Deze vastgestelde protocollen zijn terug te vinden op de website van INOS. De school heeft binnen deze kaders de ruimte om protocollen te specificeren naar haar eigen situatie en doelstellingen, echter altijd in lijn met de protocollen op INOS niveau.
- INOS inventariseert jaarlijks de incidenten met betrekking tot sociale veiligheid om, in het kader van het bestuurlijk toezicht, inzicht te hebben in frequentie en aard van incidenten en hier zo nodig op te kunnen acteren.

Relatie tot ARBO-beleidsplan

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het beleidsplan sociale veiligheid en het ARBO-beleidsplan. Het beleidsplan sociale veiligheid onderscheidt zich doordat hierin alleen aandacht is voor de sociale kant van veiligheid (met uitzondering van agressie en seksuele intimidatie). Fysieke veiligheid wordt losgekoppeld van sociale veiligheid, zoals dat ook gebeurt bij ARBO-beleid. Vanzelfsprekend dient er afstemming plaats te vinden omtrent raakvlakken tussen fysieke en sociale veiligheid.

Visie op sociale veiligheid

Visie

Het doel van ons onderwijs is om leerlingen te begeleiden op hun leerreis. Een speerpunt hierbij is dat leerlingen een realistisch zelfbeeld ontwikkelen waarin ze weten wie ze zijn en wat ze kunnen. Ze kennen hun positie ten opzichte van anderen en de wereld om hen heen.

Als school willen we dat leerlingen hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Dit doen zij door ontdekkend te leren en aan de hand van persoonlijk vooraf gestelde doelen. Iedere leerling volgt hierin zijn eigen leerreis, zijn eigen weg. Deze reis wordt gevolgd door leraar, leerling en ouders in een portfolio waarin de kennis, vaardigheden en competenties zijn verwerkt.

We vinden het belangrijk leerlingen de kans te geven om te laten zien welke ontwikkeling ze hebben doorgemaakt. Daarbij is ruimte voor eigen inbreng en eigen initiatieven.

We willen leerlingen leren verantwoordelijkheid te dragen voor het terug- en vooruitblikken op hun eigen ontwikkeling. Ze documenteren hun ontwikkeling aan de hand van concrete processen en producten.

Het reflecteren op het eigen leerproces maakt hier deel van uit en is een interactief proces tussen leraar, leerling en ouders.

Door te werken met een portfolio en het voeren van leerreisgesprekken leren leerlingen vaardigheden die de veranderende maatschappij van ze vraagt.

We willen als school zorgen voor een rijke leeromgeving waarin grenzeloos leren voorop staat. De intrinsieke motivatie wordt hierdoor gestimuleerd waardoor de leerlingen optimaal kunnen profiteren van het leerstofaanbod zodat zij het maximale uit zichzelf kunnen halen.

Bij grenzeloos leren hebben we voor ogen dat er gewerkt wordt vanuit doelen en dat de methode een leermiddel kan zijn.

Op onze school zijn de volgende kernwaarden leidend:

- Authenticiteit: elke leerling is uniek en mag zichzelf zijn.
- Respect: we waarderen en respecteren iedereen.
- Gemeenschapszin: de kracht van de school is de grote, onderlinge verbondenheid.
- Verwondering: de school biedt ruimte om te ontdekken en wil de nieuwsgierigheid van leerlingen prikkelen.

Basisschool Effen is een unieke leeromgeving waar leerlingen de mogelijkheid hebben om zichzelf optimaal te ontplooiën.

Kernwaarden

Op Basisschool Effen ligt de nadruk op samen leren, samen werken en samen leven. Ons onderwijs is er op uit de mogelijkheden waarover leerlingen beschikken, systematisch uit te breiden.

Hieronder volgen de waarden die ten grondslag liggen aan ons onderwijs en onze omgang met leerlingen en met ouders.

Authenticiteit

Elk kind is uniek. We bieden ieder kind de begeleiding die het nodig heeft. Het gaat erom dat een kind zich op de juiste manier verder kan ontwikkelen. Op Basisschool Effen bieden we onze leerlingen onderwijs op maat. Zo kan ieder kind zich op zijn of haar niveau ontplooiën. Op Basisschool Effen groei je.

Gemeenschapszin

Op Basisschool Effen heerst een grote verbondenheid tussen leerlingen, ouders en leraren. Er is sprake van een hechte gemeenschap. Ieder kind krijgt de aandacht en de hulp die het nodig heeft. Of dat nu op het gebied van de lesstof is, of bij de persoonlijke ontwikkeling, het team van Basisschool Effen staat klaar om de leerlingen te begeleiden in een veilige omgeving.

Respect

We gaan respectvol met elkaar om en met de omgeving. Er is waardering voor iedereen.

Verwondering

We bieden onderwijs aan waarbij structureel de basisvakken aan bod komen. Hiernaast is er voldoende ruimte om te leren in een uitdagende leeromgeving waarin ruimte is om te ontdekken en de nieuwsgierigheid wordt geprikkeld.

Schoolregels en afspraken

Leerlingen verlangen naar een schoolomgeving waar ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren zonder gepest of uitgelachen te worden. Leraren verlangen naar een school waar ze op een prettige manier les kunnen geven. De zorg voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen is een speerpunt op onze school. Het welbevinden van onze leerlingen op school en de sfeer in de klas vinden we als team heel belangrijk. We willen de leerlingen leren op een goede manier met zichzelf en anderen om te gaan. De Kanjermethode helpt ons daarbij.

De vijf afspraken uit de Kanjermethode zijn:

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. Niemand speelt de baas
4. Niemand lacht uit
5. Niemand is zielig

Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's

Monitoring van veiligheidsbeleving bij leerlingen, ouders en personeel

Zien!

Op Basisschool Effen wordt Zien! gebruikt om inzicht te geven in de sociaal emotionele ontwikkeling en de veiligheidsbeleving van kinderen. Met Zien! voor het primair onderwijs brengen leerkrachten het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen van groep 1 t/m groep 8 systematisch in kaart. Zien! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Indien nodig kunnen leerkracht en leerling aan de slag te gaan met de concrete handelingssuggesties die het systeem biedt, hierbij kan de leerkracht de eventuele sterke kanten van een kind benutten, want ook hierin geeft Zien! inzicht. Zo wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd.

Twee maal per jaren vullen de leerkrachten van de groepen 1 t/m 8 vragenlijsten in over de leerlingen. Hierbij zijn met name de onderdelen welbevinden en betrokkenheid belangrijk. Deze onderdelen worden bekeken tijdens de groepsbesprekingen (ook twee maal per jaar). De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen zelf ook twee maal per jaar vragenlijsten in, om hun sociale ontwikkeling en veiligheidsbeleving in kaart te brengen. De resultaten van de vragenlijsten van de leerkrachten en van de leerlingen worden besproken en waar nodig worden interventies ingezet.

Vensters PO

Ook voert de school jaarlijks een tevredenheidsonderzoek uit bij leerlingen ouders en medewerkers door middel van Vensters PO. Vensters biedt namelijk een enquête aan voor het afnemen van leerling-, ouder- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken. De resultaten verschijnen op scholenopdekaart.nl, inclusief het gemiddelde van vergelijkbare scholen in Nederland.

Speerpunten bij gebruik van Vensters PO:

- Kwaliteitsverbetering: Een analyse van de tevredenheid van leerlingen, ouders of medewerkers kan een goed startpunt zijn voor het bepalen van verbeterpunten voor onderwijskwaliteit.
- Schoolkeuze: Leerling- en oudertevredenheidscijfers worden door oriënterende ouders gezien als de belangrijkste informatie op Scholen op de kaart.
- Dialogo aangaan: Met de resultaten van het tevredenheidsonderzoek hebben we handvatten om een inhoudelijk gesprek aan te gaan met elkaar.
- Wetgeving: Vanaf schooljaar 2015-2016 is het. Door de wet 'Zorgplicht veiligheid op school', voor scholen verplicht om elk jaar de sociale veiligheid op school te onderzoeken onder een representatief deel van de leerlingen. Met de tevredenheidsenquête voldoen wij als school aan de monitoringsplicht.

Beeld van veiligheidsrisico's en incidenten

Risico-inventarisatie en -evaluatie

Als belangrijkste hulpmiddel voor de veiligheid rond het schoolgebouw en de omgeving wordt gebruik gemaakt van de Risico Inventarisatie en Evaluatie(RI& E). Waarbij eens in de twee jaar met behulp van een plan van aanpak waar nodig bijstelling plaatsvindt. Om deze RI& E op een juiste wijze uit te voeren is hierna een protocol opgesteld.

De Arbo-wet vraagt van de werkgever een beleidsmatige aanpak van arbo- en verzuimbeleid. Om dit aan te kunnen tonen moet de school een aantal verplichte activiteiten uitvoeren. Daartoe behoren het formuleren van een arbo-beleidsplan, de uitvoering van een RI & E, het opstellen van een plan van aanpak, het maken van een voortgangsrapportage en een ongevallenregistratie. Binnen iedere stichting is een overeenkomst met een partij die de arbeidsomstandigheden inzichtelijk maakt. Dit geschiedt in de RI&E. Voor extra informatie zie <http://www.rie.nl/> en <http://www.vervangingsfonds.nl/welzijn/arbo/arbomeester?se=arbomeester>.

De RI& E vindt eens in de twee jaar plaats en wordt dan besproken in de MR.

Incidenten melden, registreren en analyseren

Een belangrijk instrument bij ontwikkelen van veiligheidsbeleid is 'een incidenten meld- en registratiepunt'. Een centrale plek waar alle incidenten, meldingen en klachten op het gebied van pesten, agressie, geweld, (homo)seksuele intimidatie, discriminatie en racisme worden gemeld en geregistreerd. Op onze school worden incidenten geregistreerd in Parnassys, onder de rubrieken wordt aangegeven om wat voor incident het gaat. In de notities kan een korte uitleg van het incident gegeven worden. Twee maal per jaar neemt de coördinator sociale veiligheid alle incidenten door, om een analyse en waar nodig handelingsplanning te maken. Registratie is immers geen doel op zich, registratie is een middel om veiligheidsbeleid te ontwikkelen en te verbeteren. Registratie heeft dus pas zin als er ook daadwerkelijk iets met de gegevens wordt gedaan. Het analyseren van de cijfers, signaleren van trends en het vertalen daarvan naar beleid, maatregelen en voorzieningen zijn daarom voorwaarden voor een zinvolle incidentenregistratie; Terugkoppeling naar het slachtoffer, de melder en de dader.

Taken en verantwoordelijkheden

Taken leerkracht

De leerkracht heeft de dagelijks taak om voor de (sociale)veiligheid van zijn leerlingen zorg te dragen. Daartoe is een beleidsplan ontwikkeld waarin beschreven staat hoe wij dat als team binnen KBS Effen graag willen zien (zie bijlage 2).

Taken coördinator sociale veiligheid

(Mede)verantwoordelijkheid voor schoolveiligheidsbeleid:

- o Zorgen dat schoolveiligheid (en specifiek pesten) regelmatig op de agenda staat.
- o Zorgen voor de ontwikkeling van schoolregels en afspraken (over pesten)
- o Zorgen dat schoolregels leven binnen de school.
- o Zorgen dat er op school een anti-pestprotocol is.
- o Zorgen dat er een sanctiebeleid is.
- o Zorgen dat preventieve maatregelen worden genomen om de veiligheid op school vergroten.

Klankbord voor leerlingen, ouders en onderwijspersoneel:

- o Zorgen dat schoolregels en afspraken over pesten, het anti-pestprotocol en het sanctiebeleid bij iedereen bekend is.
- o Zorgen dat leerlingen en ouders weten wie het aanspreekpunt bij pesten is op school en wie het anti-pestbeleid coördineert.
- o Zorgen dat leraren weten hoe te handelen in een pestsituatie.
- o Zorgen dat er actuele kennis is bij iedereen in het team over pesten en groepsprocessen.
- o Vragen van leraren over de aanpak van pesten beantwoorden en advies geven over de aanpak van een pestsituatie in de klas.
- o Informeren en adviseren over het inzetten en gebruik van anti-pestprogramma's en lessen over pesten.

Zicht hebben op de beleving van veiligheid, incidenten en mogelijke risico's:

- o Zorgen dat (pest)incidenten geregistreerd worden.
- o Zorgen dat de verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt uitgevoerd.
- o Op de hoogte zijn van meldingen en incidenten die bij het aanspreekpunt pesten binnenkomen.
- o In kaart brengen van risico's en onveiligheid aan de hand van incidenten en monitoring.
- o Preventieve maatregelen voeren naar aanleiding van onveilige situaties en pestincidenten.

Worden deze taken rond het coördineren van anti-pestbeleid niet door een leidinggevende uitgevoerd dan is beleidsadvisering een bijkomende taak. Diegene die het antipestbeleid coördineert brengt dan beleidsadviezen uit aan de schoolleiding gericht op het vergroten van de veiligheid op school.

Taken vertrouwenspersoon

Elke school heeft één, of meerdere interne schoolvertrouwenspersoon/personen. Deze INOS-medewerker biedt een luisterend oor en kent de weg in de regelingen en procedures.

De interne schoolvertrouwenspersoon kan bemiddelen, of naar anderen binnen en buiten de school verwijzen. Kinderen, ouders en leerkrachten kunnen met vragen en problemen zitten die ze niet thuis, of met de leerkracht kunnen (of willen) bespreken. In die gevallen kunnen zij terecht bij de schoolvertrouwenspersoon De naam/namen van de interne schoolvertrouwenspersoon wordt in de schoolgids vermeld.

Een externe vertrouwenspersoon is een onafhankelijk persoon, die niets met de school te maken heeft, maar wel verstand heeft van zaken, die zich op school kunnen afspelen. De namen en telefoonnummers van de externe vertrouwenspersonen kunt u op de website vinden.

De schoolvertrouwenspersoon zorgt ervoor dat:

- alle geledingen binnen de school voldoende worden geïnformeerd over aanspreekpunten, procedures en bereikbaarheid rondom klachten;
- ouders/leerlingen of personeelsleden met klachten opgevangen worden en advies krijgen over hoe om te gaan met de klacht. Daarbij zal de geldende klachtenregeling als uitgangspunt worden gehanteerd;
- ouders/verzorgers worden geïnformeerd, indien de klager een leerling is. Daarbij verdient het de voorkeur dat de leerling instemt met het informeren van de ouders/verzorgers. Naarmate de leerling in leeftijd ouder is, weegt deze instemming zwaarder;
- een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van het schoolklimaat door hierover gevraagd en ongevraagd adviezen te verstrekken aan de schooldirectie;
- hij/zij deelneemt aan het INOS-netwerk van schoolvertrouwenspersonen.

Randvoorwaarden

De schoolvertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem in verband met de werkzaamheden als schoolvertrouwenspersoon ter kennis komt, met uitzondering bij meldingen van ouders en leerlingen waarbij de meld- en aangifteplicht van toepassing is. Deze plicht geldt niet ten overstaan van het bevoegd gezag, de klager (of diens ouders), de externe vertrouwenspersoon, de klachtencommissie, gerechtelijke autoriteiten en artsen. De geheimhouding vervalt niet na het beëindigen van de taak als schoolvertrouwenspersoon.

De schoolvertrouwenspersoon is voor de wijze van uitvoering van deze taak, daaronder niet begrepen het verstrekken van informatie over de inhoud van dossiers, uitsluitend verantwoording schuldig aan het bevoegd gezag.

De schoolvertrouwenspersoon kan uit hoofde van de uitoefening van deze taak niet uit zijn functie worden ontslagen, disciplinair gestraft of op andere wijze benadeeld worden.

De directie van de school zorgt voor laagdrempelige bereikbaarheid en stelt de schoolvertrouwenspersoon in staat om binnen het taakbeleid van de school deze taken naar behoren te kunnen vervullen.

De coördinator van het netwerk van schoolvertrouwenspersonen

Vanuit het directiebestuur van INOS krijgt een directeur de taak het INOS-netwerk van schoolvertrouwenspersonen aan te sturen. Tot deze taak behoren de volgende elementen:

Onderhouden van het INOS-netwerk van schoolvertrouwenspersonen.

Organiseren van scholing en intervisie voor de INOS schoolvertrouwenspersonen.

Gevraagd en ongevraagd adviseren aan directiebestuur en CvB met betrekking tot deze klachtenregeling.

Gevraagd en ongevraagd adviseren aan directiebestuur en CvB met betrekking tot de verbetering van het INOS-klimaat.

Jaarlijks rapporteren aan CvB en Directiebestuur.

Taken bedrijfshulpverleners (BHV)

Ook KBS Effen heeft een aantal goed opgeleide BHV-ers, die jaarlijks worden bijgeschoold. De BHV bestaat uit een drietal aspecten: ELH (eerste levensreddende handelingen), beginnende brand en ontruiming. Deze aspecten worden ieder jaar getraind. Het regelen van de bijscholing wordt jaarlijks gedaan door de administratie van de school en uitbesteed aan een daarvoor gecertificeerde instantie. Binnen INOS maken wij gebruik van het bureau Calm voor de bij- en nascholing.

Alle beginnende BHV-ers krijgen in het eerste jaar een basistraining, waarna zij elk jaar op herhaling gaan. Artikel 2.22 van het Arbo-besluit vereist deelname van bedrijfshulpverleners aan georganiseerde herhalingscursussen, oefeningen of andere activiteiten. Deze herhalingsactiviteiten dienen van zodanige inhoud te zijn en frequentie te hebben dat de kennis en vaardigheden van de bedrijfshulpverleners op het voor een bedrijfshulpverlening vereiste niveau gehandhaafd blijven. Bedrijfshulpverleners zijn werknemers die de taak van BHV-er op zich hebben genomen.

Zij moeten:

ELH(Eerste Levensreddende Handelingen) verlenen;

brand beperken of bestrijden, maar ook zijn zij in staat ongevallen bij brand te voorkomen en te beperken;

in noodsituaties iedereen alarmeren en evacueren alarmeren en samenwerken met hulpdiensten (bron: artikel 15, Arbo-wet '98).

Het aantal verplichte BHV-ers hangt af van het aantal werknemers (dus ook leerlingen!) in het gebouw. Het Arbo besluit (art.2.4.4) bevat normen omtrent het aantal vereiste bedrijfshulpverleners. Daarbij gaat het om het aantal normaal aanwezige personen. Ook met het aantal aanwezige niet-werknemers moet rekening worden gehouden.

De directeur van de school is verantwoordelijk voor het aantal BHV-ers dat in de school aanwezig is. De richtlijn die het bestuur aan de scholen heeft gedaan is dat zij ervan uit moeten gaan dat er in iedere vleugel, die in een keer te overzien is, een BHV-er aanwezig moet zijn. Het is dus zeer gebouwfankelijk wat het aantal BHV-ers per school moet zijn. Als extra richtpunt moet de directeur de jaarlijkse wettelijk verplichte ontruimingsoefening kritisch evalueren. Daarbij zal duidelijk worden of de aanwezige BHV-ers in staat zijn de ontruiming op een professionele manier te klaren. Elk jaar wordt er minstens één ontruimingsoefening gedaan. Bij voorkeur wordt er echter twee maal per jaar ontruimd: één maal aangekondigd en één maal onaangekondigd. Zie voor meer informatie: <http://www.arboportaal.nl/>.

Aanwezigheid regelingen

Vernieling en diefstal

Vernieling en diefstal door leerlingen, dan wel medewerkers maakt onderdeel uit van de gedragsregels op school. Hiervoor verwijzen wij naar de gedragscode van INOS (de meest recente versie is te vinden op www.inos.nl). Voor het gemak is dit beleid ook opgenomen als bijlage 1.

Aanpak pesten

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu (met name voor de leerlingen) en voor de sfeer op school. Pesten wordt op Basisschool Effen niet getolereerd. Een goed pedagogisch klimaat is een voorwaarde om pestgedrag te voorkomen. In onze gedragscode en anti-pestprotocol, dat als bijlage 2 is toegevoegd, kunt u vinden hoe wij hier precies mee omgaan. Advies kijk ook op <http://www.pestweb.nl/>.

Het vermoeden van kindermishandeling

Hoe om te gaan met het vermoeden van kindermishandeling? Een ingewikkelde, maar daarom niet minder prangende vraag. We willen ons ervan vergewissen dat er op alle scholen hetzelfde wordt gehandeld in geval van een vermoeden tot kindermishandeling. Het protocol daarvan maakt onderdeel uit van dit schoolveiligheidsplan en treft u aan in bijlage 3 en in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling staan de stappen zoals die in de wet staan omschreven. Informatie hierover vind je op: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/hulp-bieden/meldcode> en op <http://www.meldcode.nl>.

Ook bestaat er een app 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' voor zowel Apple als Android te downloaden, zodat je altijd het 5-stappenplan bij de hand hebt.

Sociale media

Het is belangrijk dat kinderen op een verantwoorde wijze gebruikmaken van internet. Daartoe is bijlage 4 geschreven: hierin staat opgenomen hoe wij om willen gaan met het sociale mediagebruik van kinderen, ouders en collega's.

Privacy kinderen, ouders en personeel

Per 1 september 2001 is de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) in werking getreden. De WBP ziet toe op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en heeft daarbij als uitgangspunt de verwerking van persoonsgegevens (van verzameling tot vernietiging). Dit heeft consequenties voor de privacy van kinderen en hun ouders, alsook op de privacy van personeel van de school.

Om te waarborgen dat er goed met de gegevens van medewerkers, ouders en kinderen wordt omgegaan, is in de bijlage protocol 'Persoonsgegevens' opgenomen.

In bijlage 5 vindt u het protocol persoonsgegevens.

Protocol time-out, schorsen en verwijderen.

Wij vinden het als school belangrijk om met leerlingen en ouders in gesprek te gaan over zorgen die er bestaan. Soms blijkt echter dat gesprekken niet het gewenste effect geven. Dan kan de school overgaan tot het geven van een time-out, een schorsing of verwijdering van leerlingen en/of ouders. Hiervoor verwijzen wij naar het protocol 'Time-out, schorsen en verwijderen' van INOS (de meest recente versie is te vinden op www.inos.nl). Voor het gemak is dit beleid ook opgenomen als bijlage 6.

Protocol medisch handelen

De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de Gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en leraren als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelen. Omdat wij hier met alle scholen binnen INOS eenduidig in willen zijn, is er een medisch protocol op stichtingsniveau geschreven. Voor de inhoud van dit protocol verwijzen wij naar het 'Medisch protocol' van INOS (de meest recente versie is te vinden op www.inos.nl). Voor het gemak is dit beleid ook opgenomen als bijlage 7.

Aanpak verzuim

De aanpak van verzuim binnen de stichting is vastgelegd in een verzuimbeleid op stichtingsniveau. Deze treft u aan op de website van INOS of kunt u bij P&O opvragen. Het is belangrijk dat iedere medewerker binnen de stichting bekend is met ons verzuimbeleid. Voor het gemak is dit beleid opgenomen in bijlage 8.

Klachtenregeling

INOS geeft je ontwikkeling kleur! Hierin zit opgenomen dat onderwijs mensenwerk is. Binnen INOS zijn 1.250 medewerkers actief voor ruim 10.000 leerlingen. En elke leerling heeft weer minimaal één ouder/verzorger naast zich staan die INOS graag als partner in onderwijs en opvoeding ziet. In dit mensenwerk gaat niet altijd alles goed. Als het een keer niet goed is gegaan wil INOS dat correct en snel oplossen. We zoeken dan naar een oplossing waar alle betrokkenen tevreden over kunnen zijn. Vandaar dat er een klachtenregeling is die de volgende doelen dient:

- Vangnet voor iedere betrokkene die zich onterecht behandeld/benadeeld voelt door gedragingen of beslissingen van medewerkers van INOS.
- Instrument om als organisatie te leren van eerdere fouten.
- Voldoen aan wettelijke verplichtingen.

De volledige klachtenregeling van INOS is te vinden in bijlage 9 en op www.inos.nl.

Luizenprotocol

Dit protocol informeert ouders en leerkrachten over de richtlijnen die de school hanteert als er hoofdluis heerst. Het bevat richtlijnen voor de preventie als wel regels en een stappenplan in geval van een daadwerkelijke besmetting. Als school doen wij een beroep op de gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders/verzorgers voor de aanpak van het hoofdluisprobleem. Dit protocol is opgenomen in bijlage 10.

Samenwerking met ouders en leerlingen

Medezeggenschapsraad

Voor zowel leerkrachten als werknemers is een goede rechtspositie belangrijk. Ouders en leerlingen zijn gebaat bij goed onderwijs en een prettig opvoedingsklimaat. Om een school goed te laten functioneren is het belangrijk tegemoet te komen aan deze belangen. Daarom heeft elke school een medezeggenschapsraad die op zowel het belang van ouders en leerlingen als op het belang van de leerkracht en school toeziet.

De raad zorgt, net als de ondernemingsraad in een bedrijf, voor de inspraak van ouders en leerkrachten in het beleid van het bestuur. Zo worden naast veel andere zaken het personeelsbeleid en de besteding van de gelden aan de MR ter instemming of advies voorgelegd.

De MR is bevoegd om gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan directie en GMR (Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad). Via de MR kunnen de ouders en de leerkrachten meepraten en meebeslissen. Om haar taak naar behoren te kunnen vervullen moet de MR beschikken over goede informatie. Dat betekent dat het belangrijk is dat de leden weten wat er leeft onder de ouders, de leerkrachten, de directie en het bestuur. De vergaderingen van de MR zijn openbaar (als toehoorder) maar kunnen voor een deel besloten zijn.

De MR van onze school bestaat uit 4 leden (2 leerkrachten en 2 ouders). De leerkrachten nemen per toerbeurt zitting in de MR. De oudergeleding wordt gekozen door ouders. Ieder lid wordt gekozen voor een periode van vier jaar. De MR-vergaderingen vinden ongeveer één keer in de twee maanden plaats.

De MR wil graag de aandacht van alle ouders en verzorgers vestigen op de rol van de ouders binnen de MR. De MR vindt het belangrijk om daadwerkelijk medezeggenschap te kunnen uitoefenen namens de leerkrachten en ouders. De MR stelt het zeer op prijs als u uw mening of ideeën met hen zou willen delen over zaken waar de MR zich mee bezighoudt. Ook wanneer u als ouder andere onderwerpen door de MR of met de directie besproken wilt zien, verneemt de MR dit graag van u. De MR stelt zich uitdrukkelijk ten doel een schakel te vormen tussen de ouders en de school. Dus heeft u vragen/opmerkingen over bijv. compensatiedagen, het (personeels)beleid of het onderwijs, neem dan contact op met één van de leden van de MR of mail naar kbseffen_mr@inos.nl.

Ouderraad

De ouderraad houdt zich bezig met een groot aantal activiteiten die een plezierige gang van zaken op school bevorderen.

Zo ondersteunen wij het team bij de organisatie van een aantal vieringen en activiteiten zoals Sinterklaas, Kerst, carnaval, sport- en speldag en de schoolreis! Van de ouders wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd om al deze activiteiten te kunnen financieren. De hoogte van de bijdrage wordt jaarlijks op de jaarvergadering vastgesteld.

De OR (ouderraad) is ook het aanspreekpunt voor vragen, opmerkingen, ideeën, problemen en verhalen die rondgaan. Hier wordt serieus over gepraat en zo nodig actie op ondernomen. U kunt altijd een van de leden persoonlijk aanspreken of u kunt mailen naar oreffen@gmail.com.

De ouderraad brengt op de jaarvergadering verslag uit. Ook eventuele verkiezingen zijn daar aan de orde.

Leerlingenraad

Er is op Basisschool Effen ook een leerlingenraad. De raad bestaat uit 8 leerlingen uit de groepen 5 t/m 8.

Waarom een leerlingenraad?

- De leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zo worden eigenaarschap en verantwoordelijkheidsgevoel bevorderd.
- Ze maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen.
- Betrokkenheid met school van leerlingen bevorderen.
- Verantwoordelijkheid voor schoolse zaken bevorderen.
- De leerlingen een beter inzicht in de organisatie van de school bijbrengen.
- De kwaliteit van de schoolorganisatie bevorderen.
- De leerlingen laten ondervinden wat realistisch en haalbaar is.
- Bevorderen van actief burgerschap.

De leerlingenraad vergadert ongeveer eens in de zes weken. De leerlingenraad wordt daarbij begeleid door een leerkracht.

Positief pedagogisch handelen, pedagogisch klimaat

Uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen

De school is een veilige leeromgeving. Kinderen kunnen hierop rekenen. De school daagt haar leerlingen uit en ondersteunt ze, om ze zo tot zelfstandige en zelfverantwoordelijke personen uit te laten groeien.

De school zorgt dat leerlingen:

- weten dat ze erbij horen,
- weten dat zij gewaardeerd worden,
- op een respectvolle manier met elkaar omgaan,
- uitgedaagd worden om verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar,
- initiatieven kunnen nemen en zelfstandig kunnen werken.

Kanjer

Pas als je lekker in je vel zit, kom je echt tot leren. De school bereikt dit door het breed inzetten van het Kanjerproject. Daarnaast is een goede sfeer onmisbaar. Die creëert de school door samen aandacht te schenken aan open staan voor elkaar, aan vieringen, het gebruik van coöperatieve werkvormen in de klas en aan opgeruimde mooie ruimtes.

Zien!

Op Basisschool Effen wordt Zien! gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te volgen en te stimuleren. Voor alle leerlingen wordt twee maal per jaar door de leerkracht een vragenlijst ingevuld. De leerlingen van groep 6 t/m 8 vullen ook zelf twee maal per jaar een vragenlijst in over hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Door de vragenlijsten te analyseren kan de leerkracht de ontwikkeling gericht stimuleren.

Afstemming met ouders

Als er iets is wat ouders aan het hart gaat, is dit het welzijn van hun kind. Tegelijkertijd brengen leerlingen het grootste deel van de dag op school door.

Als er iets is wat de school aan het hart gaat, is dit het welzijn van 'hun' leerlingen. De doelstelling is dus eigenlijk identiek! Als partners willen we samen met u een positieve bijdrage leveren aan het grootbrengen van uw leerlingen.

Als team hebben we nagedacht over hoe we dit vorm kunnen gaan geven met ouders én leraren. We willen investeren in partnerschap tussen ouders en school. Dit gaat niet vanzelf: stapsgewijs willen we de samenwerking tussen ouders leraren en ouders verder ontwikkelen. Het is een proces waarin leraren en ouders elkaar wederzijds ondersteunen en waarin we zoveel mogelijk op elkaar afstemmen, met als doel de motivatie en de ontwikkeling van het kind te bevorderen: Samen sta je sterk en weet je meer!

In de eerste weken van het schooljaar wordt er een leerreisgesprek gehouden tussen leraren, ouders en kind. Dit gesprek is gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling. Zo leren we uw kind al snel goed kennen.

Later in het schooljaar voeren we leerreisgesprekken over de totaalontwikkeling van uw kind. Bij een leerreisgesprek gaan we uit van de talenten van uw kind, de doelen voor het komende half jaar, de onderwijsbehoeften en het sociale aspect. Bij een volgend gesprek wordt gekeken of de doelen zijn behaald. Deze gesprekken duren ongeveer een half uur.

Schriftelijke communicatie

U ontvangt eens in de zes weken een nieuwsbrief per email. Deze bevat actuele informatie, achtergrondinformatie en belangrijke data. Door de nieuwsbrief wordt u volledig op de hoogte gehouden en voorkomen we dat u allerlei aparte brieven krijgt.

Alle groepen maken gebruik van de app Klasbord. Als ouder krijgt u hiervoor een aanmeldcode. Met Klasbord kunt u de groep van uw kind volgen. Letterlijk krijgt u een kijkje in de klas. Klasbord wordt ingezet als officieel communicatiemiddel.

De Basisschool Effen- app is te downloaden via de app store. Op de app staat allerlei informatie van de school.

Ook via de website www.bseffen.nl is informatie van de school terug te vinden.

Preventieve activiteiten en programma's op school

Op schoolniveau, groepsniveau en individueel niveau

Schoolniveau

Aan het begin van het schooljaar starten we met 'Groepsplan gedrag'.

Gedrag en leren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het doel van dit plan is **alle** leerlingen structuur, duidelijkheid en veiligheid te bieden.

Met dit plan willen we de leerlingen sociaal emotioneel laten groeien.

Waar besteden we aandacht aan:

- Besef hebben van jezelf
- Zelfregulatie (omgaan met negatieve gevoelens)
- Besef hebben van de ander
- Relaties kunnen hanteren
- Keuzes kunnen maken

Dit doen wij door systematische inzet van de Kanjermethode. Leerlingen verlangen immers naar een schoolomgeving waar ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren zonder gepest of uitgelachen te worden. Leraren verlangen naar een school waar ze op een prettige manier les kunnen geven. De zorg voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen is een speerpunt op onze school. Het welbevinden van onze leerlingen op school en de sfeer in de klas vinden we als team heel belangrijk. We willen de leerlingen leren op een goede manier met zichzelf en anderen om te gaan. De Kanjermethode helpt ons daarbij.

De vijf afspraken uit de Kanjermethode zijn:

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. Niemand speelt de baas
4. Niemand lacht uit
5. Niemand is zielig

Groepsniveau

De groepen 3/8 schrijven een groepsplan gedrag. Op deze manier werken de groepen planmatig aan het opbouwen van sociale competenties en wordt het aanbod in de groepen verantwoord.

In de klassen wordt de Kanjermethode ingezet om lessen te geven om de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarnaast zetten wij, met name in het begin van schooljaar (in de zogenaamde 'gouden weken') regelmatig groepsvormende activiteiten in. Er worden daarbij verschillende bronnenboeken gehanteerd zoals 'Grip op de groep', 'De gouden weken' en 'Spelletjes voor sociale competentie.'

Individueel niveau

Soms hebben kinderen op sociaal emotioneel gebied behoefte aan meer aanbod dan je als leerkracht aan de gehele groep aanbiedt. Vaak kan de leerkracht dan in de klas nog verder afstemmen op de behoeften van het kind.

Ook kan er, wanneer de school en de ouders daar allebei achter staan, een arrangement aangevraagd worden om individuele hulp, of hulp in een klein groepje, buiten de klas te kunnen bieden.

Scholing en training van personeel

Binnen INOS wordt de scholing van de coördinator sociale veiligheid en van de vertrouwenspersonen intern geregeld. Er zijn minimaal één maal per jaar scholingsbijeenkomsten.

Het team van Basisschool Effen besteedt tijdens teambijeenkomsten aandacht aan de sociaal emotioneel ontwikkeling van haar leerlingen. Er wordt ingezet op theorie over SEO, op het schrijven van het groepsplan gedrag en op 'good practices' uit de verschillende groepen om de groepsdynamiek positief te beïnvloeden.

Borging

Cyclisch proces in school

Borgen van sociale veiligheid houdt in dat een school datgene doet wat nodig is om structureel te werken aan het bevorderen van een veilig schoolklimaat. Hierbij hoort ook het voorbereid zijn op en het voorkomen van mogelijke onveilige situaties en incidenten en die zo veel mogelijk te voorkomen. Sociale veiligheid heeft daarbij een plek in werkprocessen op individueel-, groeps-, en schoolniveau en is ingebed in de pedagogische aanpak, de kwaliteitszorg, het personeelsbeleid en de schoolontwikkeling. Op die manier leeft het in de hoofden en het handelen van iedereen in de school. Sociale veiligheid wordt geborgd door:

- Een continu en cyclisch proces in een lerende organisatie
- Sterk pedagogisch en waardengestuurd leiderschap van docenten en schoolleiders
- Inbedding in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling.

Dit betekent dat het zorgen voor een veilig klimaat een continu proces is. Grensoverschrijdend gedrag zal er altijd zijn. Er ontstaan ook steeds weer nieuwe uitingsvormen via nieuwe kanalen. Hierop is een school voorbereid als zij alert blijft en de ruimte neemt om te onderzoeken hoe ervoor gezorgd kan worden dat herhaling van dit gedrag zoveel mogelijk voorkomen wordt.

Hiervoor maakt de school sociale veiligheid tot een voortdurend en vanzelfsprekend punt van aandacht in alle werkprocessen binnen de school. Door ervaringen te delen, handelen en gevolgde procedures te bespreken, met collega's, leerlingen en ouders, leer je van elkaar en wordt duidelijk waar beleid op gemaakt moet worden.

Het gaat dan onder andere om punten als:

Kan ieder teamlid altijd terugvallen op een collega bij grensoverschrijdend gedrag of onveilige situaties?

Wordt gevoerd beleid gebaseerd op het leren van incidenten?

Wordt regelmatig met ouders gesproken over de sociale veiligheid op school?

De cyclus kent een aantal componenten:

Processen in kaart brengen: vaststellen welke sleutelrollen, taken en verantwoordelijkheden er zijn, hoe besluiten worden genomen, welke informatie wordt gedeeld, wat gemonitord wordt, wie controleert en bij stuurt.

Ontwikkelen: pedagogische visie ontwikkelen en de visie op veiligheid, waarden en normen bepalen, bepalen welke doelstellingen op het gebied van sociale veiligheid bereikt moeten worden, taken met verantwoordelijkheden beschrijven, prioriteiten stellen, veiligheidsplan opstellen met afspraken en protocollen, een communicatieplan opstellen, draagvlak creëren.

Uitvoeren: Ontwikkelde plannen communiceren, het dagelijks handelen verbinden met de visie, ruimte nemen voor gesprek en feedback en voor goede ideeën binnen, incidenten registreren, signalen terugkoppelen.

Evalueren: Veiligheidsbeleving meten, incidenten bespreken, trends signaleren uit functioneringsgesprekken, toetsen of maatregelen en voorzieningen voldoen.

Aanpassen: Processen, veiligheidsplan, doelstellingen, visie, prioriteiten, beleid. Eenmaal per jaar wordt het veiligheidsplan herzien waar nodig.

(bron: www.schoolenveiligheid.nl)

Bijlagen

Bijlage 1: Gedragscode INOS

Bijlage 2: Gedragscode en anti-pestprotocol Basisschool Effen

Bijlage 3: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling INOS

Bijlage 4: Protocol sociale media Basisschool Effen

Bijlage 5: Protocol persoonsgegevens

Bijlage 6: Protocol time-out, schorsing of verwijdering

Bijlage 7: Protocol medisch handelen

Bijlage 8: Verzuimbeleid

Bijlage 9: Klachtenregeling

Bijlage 10: Luizenprotocol